

Met dertien dames togen we donderdag 26 september op de fiets naar de Reeweg in Yerseke voor een geplande wandeling door de Yerseke Moer. Het weer werkte alvast goed mee, niet al teveel wind en volop zon.

De dames hadden, goed geïnstrueerd als ze waren, voor de "drassige" wandeling wel hun laarzen meegenomen en die bleken wel nodig.

Op de plaats van bestemming aangekomen werden we opgewacht door Leo Burger van de stichting het Zeeuwse Landschap.

Hij heette ons hartelijk welkom en bewonderde uitgebreid ons schoeisel dat inmiddels door de dames aangetrokken was en hier en daar een vrolijk en kleurrijk beeld gaf. Daarna gaf hij een duidelijke uitleg over het ontstaan van de Moeren en liet ons daarbij zelfgemaakte tekeningen zien die een en ander duidelijk maakten over het ontstaan ervan:

2000 jaar geleden was de Yerseke moer nog een moerasgebied waarin zich veen vormde. Kort na het begin van de jaartelling overstroomde de zee het gebied en sneed kreken uit in het veen. Vlak langs de kreken werd zand afgezet en wat verderop klei. Honderden jaren later, rond 1200, legden monniken een ringdijk rond het gebied en kon het land echt in gebruik genomen worden. Op de zandige kronkelige en vooral hoge en dus droge kreekruggen legden de bewoners wegen aan. Vlakbij de kreken, op de oeverwallen, zat het zoute veen diepe en konden er akkertjes en drinkputten worden gemaakt. Die akkertjes en de drinkputten zijn nog steeds zichtbaar.

Na de uitleg gingen we van start voor de twee uur durende wandeling maar die volgens onze gids, meestal langer uitviel dan gepland. Onderweg werden de dames op bezielende wijze geïnformeerd en hier en daar werd stil gehouden bij de rijke flora en fauna van het gebied, de zon scheen en de wandeling was prachtig en interessant dus tja, wie houdt zich dan aan een geplande tijd van twee uur!

Leo Burger vertelde over het toevallige ontstaan van de kreekruggen:

In de lage natte delen werd veen gestoken. Veen was hier namelijk veel meer dan alleen brandstof. Het veen bevatte door de overstroming met zeewater immers zout en zout was in die tijd goud waard. Dankzij het zout bedierf immers het voedsel niet meer! Met zoveel 'goud' in de grond ging de moertering (zo heet winning van zout uit veen) de eerste tijd nogal ongeorganiseerd. Vaak lag het veen een stukje onder de oppervlakte: de zee had immers klei afgezet. Die klei werd 'even opzij gegooid' en later heel slordig weer teruggegooid. Het land ging letterlijk naar zijn moer: het werd vernield. Later werd de moertering aan regels gebonden. Er werd gemoerneed per blok, recht stuk grond of op lange stroken. Deze vormen heten blokmoertering of strokenmoertering. Na verloop van tijd gebeurde er iets wonderlijks. De gedeeltes waar gegraven was kwamen juist hoger te liggen en waar niet gegraven was klonk in en kwam lager te liggen. Dat komt omdat veen inklinkt.

Hier en daar zagen we groepen ganzen die, door 13 luid kwebbelende dames, gestoord werden bij het foerageren en daardoor al even luid protesterend opvlogen. Het gebied is zeer vogelrijk. Vooral diverse weidevogels, zoals tureluur, kluut, kleine plevier en grutto zijn belangrijke broedvogels. Ook eenden, zoals de wintertaling en de slobbeend broeden in flinke aantallen in het gebied. In de winter foerageren er in de Yerseke Moer duizenden ganzen. Naast de kolgans en de rotgans, kunnen ook de brandgans en de kleine rietgans af en toe worden aangetroffen.

We werden door onze gids ook regelmatig gewezen op de bijzondere flora die dit gebied rijk is, zoals de zilte Rush, een harde grassoort waar we al geruime tijd oneerbiedig overheen marcheerden, de zee-aster, het harige boterbloempje, de zilte schijnspurrie, de bijzondere zeebies met driekantig blad en de zeekraal. Deze laatste bloeit over enkele weken prachtig rood en waren we dus eigenlijk wat te vroeg. Ook was er nog een klein bloemetje dat razendsnel haar bloemblaadjes sloot als het onder water gehouden werd. Helaas is mij de naam daarvan ontschoten.

Aan het eind van de wandeling liepen we nog langs een bunkertje dat, ondanks een peperdure renovatie, enkele jaren geleden uitgevoerd, er maar gehavend bijstond. Verderop stond er nog een, maar die was in nog verdere staat van ontbinding dus nee, de dames hoefden niet de binnenkant te zien.

Deze bunkertjes zijn gebouwd in de eerste wereldoorlog en dienden, bij eventuele vijandige aanvallen, als afweer ter bescherming van de postbrug die toentertijd veel lager lag. Hoe ter wereld er van die minibunkers enige dreiging uit kon gaan, meer dan drie soldaten konden er niet in, was de dames een raadsel.

Bij de fietsen aangekomen bedankten we de heer Leo Burger hartelijk voor zijn uitleg tijdens en begeleiding van deze interessante wandeling en reden we, volgens afspraak, naar de Sequoiahof voor een wat verlate koffie.

We konden nog heerlijk buiten zitten in de herfstzon en zeiden vrouwmoedig nee op de vraag of we er "wat bij wilden". Toen de uitbaatster zei dat ze speciaal voor ons verse appelflappen gebakken had, gingen er toch negen overstag! Waaronder ik. Later keerden we huiswaarts en fietsten we over de Postweg, tussen de prachtige Moeren door, waarvan we er nu een van zeer dichtbij bekeken hadden.

In het verlengde van de weg prijkt dan precies in het midden, de mooie kerktoren van Kapelle en alle dames waren het erover eens, dit is echt een van de mooiste zichtlijnen van Zeeland. Het was een zeer geslaagde middag.

Marianne den Ouden